

Aktywność zawodowa rodziców małych dzieci jest istotnie uwarunkowana od roli jaką pełnią, a zwłaszcza w przypadku kobiet. Tylko 62 proc. matek dzieci w wieku 1-3 lat jest aktywnych zawodowo, podczas gdy w przypadku ojców odsetek ten wynosi 98 proc. W 2021 r. z urlopu rodzicielskiego skorzystało aż 377 tys. kobiet i jedynie 4 tys. mężczyzn. Polski Instytut Ekonomiczny w raporcie „Praca a dom. Wyzwania dla rodziców i ich konsekwencje” analizuje sytuację zawodową rodziców małych dzieci oraz pokazuje jak warunki i kultura pracy wpływają na możliwość pogodzenia pracy z rodzicielstwem.

Wpływ rodzicielstwa na aktywność zawodową

Z zebranych danych wynika, że 38 proc. matek dzieci w wieku 1-3 lata jest nieaktywnych zawodowo. 77 proc. z nich nie szuka pracy ze względu na opiekę nad potomstwem. Analiza PIE wskazuje jednocześnie na dominującą rolę kobiet w realizacji tego obowiązku – 84 proc. pracujących ojców po narodzinach dziecka nie miało żadnej (dłuższej niż 2 tygodnie) przerwy w pracy.

„Podczas gdy dla kobiety urodzenie dziecka wiąże się ze znacznym spadkiem aktywności zawodowej, u mężczyzn zachodzi zjawisko odwrotne – zostanie ojcem zwiększa ich aktywność zawodową. Aktywność zawodowa bezdzietnych mężczyzn w wieku 26-30 lat jest o 6 pp. wyższa niż ojców małych dzieci” – mówi Aneta Kielczewska, zastępca kierownika zespołu ekonomii behawioralnej.

Nierówny podział obowiązków między matki i ojców

Jak czytamy w aż 68 proc. rodzin z małymi dziećmi w wieku 1-9 lat, w których oboje rodzice pracują, to matki w największym stopniu sprawują obowiązki opiekuńcze. Odwrotna sytuacja, w której to głównie pracujący ojciec zajmuje się dziećmi, dotyczy tylko 11 proc. rodzin. Podobne proporcje występują w odniesieniu do ogółu obowiązków domowych i opiekuńczych – w 55 proc. rodzin więcej prac wykonuje matka, a tylko w 10 proc. jest to ojciec. Podobnie gdy dziecko jest chore, zostają przy nim przede wszystkim pracujące mamy (50 proc.), a znacznie rzadziej ojcowie (14 proc.).

Nierówny podział obowiązków rodzicielskich i sytuacja na rynku pracy są wzajemnie powiązane

Z raportu PIE wynika, że taka sytuacja wynika ze specyfiki rynku pracy, który nie jest dostosowany do potrzeb pracujących rodziców. Dominujący w Polsce model pracy na pełen etat wynika z konieczności, a nie faktycznych preferencji. Badania sugerują, że wielu rodziców chętnie zmniejszyłoby tygodniowy wymiar pracy, rezygnując tym samym z wyższych zarobków, żeby móc więcej czasu poświęcić na opiekę nad dziećmi. Za taką opcją opowiada się 25 proc. rodziców małych dzieci. Statystyki odpowiedzi na to pytanie są zbliżone dla obu płci – chęć zmniejszenia etatu dotyczy w podobnym stopniu matek, jak i ojców.

Kulturowe ograniczenia równego podziału obowiązków opiekuńczych

Analitycy PIE wspominają iż na drodze do bardziej symetrycznego podziału obowiązków rodzicielskich trzeba także pokonać bariery kulturowe. Większość ojców uważa, że ich pracodawcy nieprzychylnie podeszliby do ich decyzji o skorzystaniu z urlopu rodzicielskiego. Raczej nieprzychylniej reakcji przełożonego spodziewa się 42 proc. z nich, a zdecydowanie nieprzychylniej – 18 proc. Wśród matek te wartości są niższe – odpowiednio 24 i 6 proc. Po części więc macierzyństwo jest już wpisane w to, jak pracodawcy postrzegają matki – wydaje się, że większość z nich zwyczajnie liczy się z tym, że w pewnym momencie zawieszą swoją pracę na rzecz opieki nad dziećmi. Ojcowie, którzy chcieliby w większym stopniu zaangażować się w opiekę nad dzieckiem, w mniejszym stopniu spotykają się ze zrozumieniem pracodawcy.

38 proc. matek dzieci w wieku 1-3 lata jest nieaktywnych zawodowo

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 13, styczeń 2023 15:13

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 433

Źródło: PIE